

Onderwerp: Vaststellen peilbesluit Kamerik-Teylingens

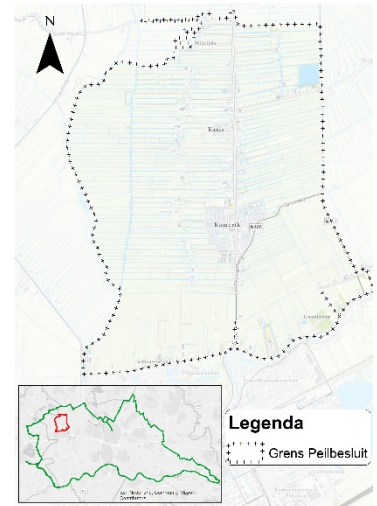
Datum vergadering: 8-10-2025

Registratienummer: 2065530 versie

Besluitnota

Onderwerp

Peilbesluit Kamerik-Teylingens

Voorgesteld besluit

Het algemeen bestuur wordt voorgesteld om:

1. Het inspraakrapport ontwerppeilbesluit Kamerik-Teylingens (DM 2065184) vast te stellen;
2. Het peilbesluit Kamerik-Teylingens (DM 2017122, DM 1931002 en DM 2057027) vast te stellen.

Inleiding

In een peilbesluit staat welk waterpeil het oppervlaktewater in een bepaald gebied heeft. Het waterschap heeft de inspanningsverplichting om dit peil te handhaven. Op grond van de Omgevingsverordening van de provincie Utrecht moet het waterschap ervoor zorgen dat peilbesluiten actueel zijn.

Bij toetsing op actualiteit is gebleken dat het vigerende peilbesluit Kamerik Teylingens (2007) op veel vlakken niet actueel is, waaronder de droogleggingsnormen en peilgebiedsindeling. Bovendien zijn sommige plannen uit het watergebiedsplan nooit uitgevoerd. Deze waren wel opgenomen in het peilbesluit. Dit maakt herziening noodzakelijk.

Zienswijzen op ontwerppeilbesluit

Op het ontwerp-peilbesluit zijn vier zienswijzen ingediend. Een zienswijze heeft aanleiding gegeven om het ontwerppeilbesluit aan te passen. In de toelichting op het peilbesluit wordt bij de uitleg over sturingsmarges (hoofdstuk 4.6) een verwijzing opgenomen naar de Beleidsnota Peilbeheer 2019 om te verduidelijken op basis waarvan de marge wordt ingezet.

In het inspraakrapport staat de reactie op de zienswijzen en is toegelicht waarom deze (geen) aanleiding hebben gegeven tot wijziging van het ontwerppeilbesluit.

Beoogd effect

Met dit peilbesluit wordt het peilbeheer van het gebied rond Kamerik aangepast waardoor het peilbesluit weer actueel is.

Dit peilbesluit draagt bij aan het bereiken van verschillende waterschapsdoelen:

- Bodemdaling en uitstoot broeikasgassen veenweidegebied beperken

- Toekomstbestendig regionaal watersysteem
- Gebieden zijn waterrobuust en klimaatbestendig
- Leefbaar water voor mens, dier en plant. Nú en in de toekomst
- Bevorderen biodiversiteit

Argumenten

1.1 *De zienswijzen zijn zorgvuldig beoordeeld.*

De inspraakreacties zijn zorgvuldig bekeken. Een zienswijze heeft geleid tot een aanpassing van de toelichting op het peilbesluit, om onduidelijkheid weg te nemen.

2.1 *Het vigerende peilbesluit Kamerik Teylingens (2007) is niet actueel.*

Na vaststelling van het ontwerppeilbesluit is het peilbesluit voor dit gebied actueel. Hiermee voldoet het waterschap aan zijn wettelijk verplichting tot het opstellen en zorgdragen voor een actueel peilbesluit.

2.2 *Het peilbesluit Kamerik-Teylingens is opgesteld conform de Beleidsnota Peilbeheer 2019 en de uitgangspunten van de Regionale Veenweiden Strategie voor de Utrechtse Veenweiden (2022).*

Er is een zorgvuldige afweging gemaakt van alle belangen, die is beschreven in de Toelichting peilbesluit Kamerik-Teylingens (bijlage 4) en de afwegingstabel (bijlage A). De peilbesluittekst en peilbesluitkaart zijn bijgevoegd als bijlagen 3 en 5.

2.3 *Het peilbesluit draagt bij aan het doel van het waterschap om in het veenweidegebied bodemdaling te remmen en CO₂-uitstoot te verminderen.*

Een deel van het plangebied heeft een veenbodem. De drooglegging in het vigerende peilbesluit is ruimer dan de droogleggingsnormen die we in het huidige beleid aanhouden voor veen. In dit peilbesluit worden de waterpeilen daarom aangepast zodat ze passen bij het veenweidebeleid. Vernatting in het veenweidegebied draagt bij aan het verminderen van veenoxidatie en het remmen van bodemdaling.

2.4 *Het peilbesluit draagt bij aan stabielere oevers en een verbetering van de waterkwaliteit.*

Drie grote agrarische peilgebieden hadden in het vigerende peilbesluit een zomer- en winterpeil. In dit nieuwe peilbesluit krijgen zij een vast peilbeheer. Daardoor wisselt het waterpeil niet meer twee keer per jaar, wat beter is voor de stabiliteit van de oevers en voor de waterkwaliteit.

Kanttekeningen

2.1 *Het verhogen van de winterpeilen in een aantal peilgebieden leidt tot minder bergingsruimte in de watergangen.*

Door het verhogen van waterpeilen neemt de bergingscapaciteit af. Ten opzichte van de langjarige praktijksituatie wordt alleen het winterpeil in KAM_014 verhoogd. Naar verwachting leidt de afname van bergingsruimte in dit gebied niet tot extra overlast.

2.2 *Het aantal peilgebieden neemt toe.*

In het vorige peilbesluit stonden 12 peilgebieden. In dit peilbesluit worden dat er 17. Dit verschil komt vooral doordat de hoogwatervoorziening langs de lintbebouwing in het peilbesluit uit 2007 nog niet bestond en met grove lijnen was ingetekend. Er werd destijds rekening gehouden met 3 grote hoogwatervoorzieningen. In de praktijk zijn er 9 kleinere hoogwatervoorzieningen aangelegd. Deze worden nu als losse peilgebieden opgenomen in dit peilbesluit.

2.3 *Er zijn minder peilgebieden met een natuurlijk type peilbeheer.*

In het vigerende peilbesluit vormde waterplas De Eend een eigen peilgebied, met een omgekeerd, natuurlijk zomer- en winterpeil (hoog in de winter, laag in de zomer). Zo'n type peilbeheer is goed voor de waterkwaliteit. Deze geplande isolatie van de plas is echter nooit uitgevoerd. Dat zou namelijk leiden tot een toename van blauwalg in de zwemplas, omdat er te weinig doorstroming

zou zijn. In dit nieuwe peilbesluit maakt De Eend deel uit van peilgebied KAM_011, wat al zeer lange tijd de praktijksituatie is. Het voorgestelde peilbeheer is een vast peil, wat beter voor de natuurwaarden is dan een tegennatuurlijk, agrarisch zomer- en winterpeil (laag in de winter, hoog in de zomer), maar minder goed dan een natuurlijk peil.

2.4 Het gebiedsproces heeft enige tijd stilgelegen.

In 2021 en 2022 zijn gesprekken gevoerd met belanghebbenden in het gebied. In 2022 is ook een informatiebijeenkomst georganiseerd om knelpunten op te halen. In 2023 heeft het peilbesluitproces stilgelegen omdat er plannen waren voor een gebiedsproces vanuit het programma Veenweide. Nadat dit op de lange baan was geschoven, is het peilbesluitproces in 2024 weer opgepakt en zijn nieuwe gesprekken gevoerd met belanghebbenden.

Financiën

Dit voorstel heeft betrekking op vaststelling van de hoogte van oppervlaktewaterpeilen in het gebied. De kosten voor het operationele peilbeheer veranderen naar verwachting niet door dit peilbesluit. In dit voorstel zijn geen andere maatregelen voorzien waarvoor extra financiële middelen nodig zijn.

Juridische aspecten

Er zijn hier geen speciale aandachtspunten.

Communicatie

Na het definitief vaststellen van het peilbesluit door het algemeen bestuur worden de stukken officieel gepubliceerd. Ook is er op de website van het waterschap een webpagina waar de relevante informatie en stukken te vinden zijn. Na het vaststellen zullen insprekers en abonnees van de nieuwsbrief over het peilbesluit persoonlijk worden geïnformeerd.

Samenwerking & participatie

Het waterschap heeft voor dit peilbesluitproces een begeleidingsgroep ingesteld waarin deelnemers van verschillende maatschappelijke organisaties en andere overheden zitten: het Dorpsplatform Kamerik, de LTO, de Gebiedscoöperatie Rijn, Vecht en Venen, ANV De Utrechtse Venen, de cultuurhistorische Stichting Hugo Kotestein, de gemeente Woerden en de provincie Utrecht. Deze begeleidingsgroep is geraadpleegd om knelpunten en wensen op te halen wat betreft het nieuwe peilbeheer. Ook zijn de peilvoorstellen getoetst bij de begeleidingsgroep.

Verder is in juni 2022 een openbare informatiebijeenkomst georganiseerd in Kamerik. Tijdens deze avond is uitvoerig gesproken met bewoners en agrariërs uit het gebied over waterpeilen en het peilbesluit. Ook zijn in 2022 en 2024 individuele keukentafelgesprekken geweest met tientallen boeren in de polders Mijzijde, Teylingens, 's Gravensloot en Groot-Houtdijk en met bewoners van Kamerik.

Vervolg

Na het definitief vaststellen van het peilbesluit door het algemeen bestuur worden de stukken officieel gepubliceerd en worden (daar waar van toepassing) de nieuwe peilen ingesteld.

Onderbemalingen

In het peilbesluitgebied liggen twee onderbemalingen. Deze onderbemalingen zijn getoetst of zij voldoen aan de voorwaarden zoals vastgelegd in de Beleidsnota Peilbeheer 2019. Een ervan voldeed nog aan de voorwaarden. De onderbemaling met vergunning die in aanmerking komt voor verlenging, kan een nieuwe tijdelijke vergunning krijgen. Dit wordt buiten dit peilbesluit om geregeld via een apart traject.

Eigenaren van een onderbemaling zonder vergunning of van voorheen vergunde onderbemalingen die niet meer voldoen aan de voorwaarden krijgen een brief met het verzoek te stoppen met hun onderbemaling.

Bijlagen

1. Inspraakrapport ontwerppeilbesluit Kamerik-Teylingens (DM 2065184)
 2. Lijst met insprekers ontwerppeilbesluit (DM 2065723)
 3. Peilbesluit Kamerik-Teylingens (DM 2017122)
 4. Toelichting peilbesluit Kamerik-Teylingens (DM 1931002)
 5. Peilbesluitkaart Kamerik-Teylingens (DM 2057027)
 6. Eindverslag participatie peilbesluit Kamerik-Teylingens (DM 2065675)
- A. Overzicht met gemaakte afwegingen voor het peilbesluit (zie volgende pagina)

Bijlage A Overzicht met gemaakte afwegingen voor het peilbesluit Kamerik-Teylingens

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de aspecten bij de afweging voor het ontwerppeilbesluit. In de eerste kolom staan de aspecten, in de tweede kolom staat het resultaat/effect van dit peilbesluit ten opzichte van de huidige situatie (+ positief; 0 neutraal; - negatief; +/- lokaal positief/negatief) en in de laatste kolom staat de verwijzing naar de pagina('s) in de toelichting bij het peilbesluit waar de specifieke thema's zijn beschreven.

Resultaten inhoudelijke afweging van het planvormingsproces	Resultaat afweging/ effecten van dit peilbesluit t.o.v. het vigerende peilbesluit	Resultaat afweging/ effecten van dit peilbesluit t.o.v. huidige situatie	Resultaat (terug te vinden in de toelichting van het peilbesluit op pagina)
PEILBESLUIT			
Peilbeheer:			
· Peilgebiedsgrootte	+	0	p. 5
· Passend peil gebruiksfunctie & gebiedskenmerken (droogleggingsnorm) (bijv. natuur, agrarisch, kwetsbare bebouwing, waterberging, infrastructuur)	+	+	p. 17 t/m 26
· Type peilbeheer	+	+	p. 17 t/m 26
WATER-GERELATEERDE THEMA'S			
Thema voldoende water:			
· Wateroverlast (wateropgave)	0/-	0/-	p. 28
· Waterbeschikbaarheid (droogte en watertekort)	0/+	+	p. 28
· Bodemdaling + broeikasgassen (bijv. CO ₂ en stikstof)	+	+	p. 29
· Optimaliseren watersysteem (bijv. bruggen / inlaatbeheer / ophalen duikers e.d. / waterverdeling)	n.v.t.	n.v.t.	In een apart project worden overbodige bruggen in de Middelwetering verwijderd en slechte bruggen vervangen
· Grondwater	+	0/+	p. 28
Thema gezond water			
· Waterkwaliteit & ecologie	+	+	p. 29
· Flexibel peilbeheer	-	0	p. 29
· Biodiversiteit	+	+	p. 29
· Weidevogels	+	+	p. 29
Thema waterveiligheid			
· Waterkeringen	0	0	p. 31
Specifieke thema's			
· Vaarwegbeheer	n.v.t.	n.v.t.	p. 31
· Archeologie + cultuurhistorie	0	0	p. 31
· Recreatie	0	0	p. 31
OVERIG			
· Eigen (gebieds)visie / strategie / ambitie als plus op genoemde thema's	+	+	Het peilbesluit sluit aan bij de ambities voor het veenweidegebied.
· Synergie projecten / initiatieven van overheden / derden	+	+	Het peilbesluit sluit aan bij de doelstellingen van de Regionale Veenweiden Strategie Utrechtse Veenweiden.
· Gebiedsprocessen overheden / derden	n.v.t.	n.v.t.	